

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 46 (22 januari 2021) – www.roerkerken.nl

Inleiding

De persconferentie van dinsdagavond 12 januari j.l. bracht weinig of geen nieuws. De ingelaste van woensdagmiddag 20 januari j.l. des te meer: de 'gevreesde' avondklok. 's Anderendaags werd er in de kamer over gedebatteerd waarmee de kogel door de kerk was. De avondklok geldt vooralsnog tot 9 februari a.s. en wel van 21.00 tot 4.30 uur. Gelukkig heeft dat geen consequenties voor onze (met name zaterdag-)avondvieringen. En we blijven gelukkig ook nog gewoon doorvieren, ook al is het maximaal 30 kerkgangers. Voor uitvaarten is het maximum aantal kerkgangers wel teruggebracht van 100 naar 50. Op donderdag 21 januari j.l. stuurde de vicaris voor liturgie en kerkmuziek trouwens een brief naar de uitvaart-ondernemers. Er wordt namelijk geconstateerd dat het aantal kerkelijke uitvaarten sinds de uitbraak van de pandemie zeer sterk is teruggelopen. Vaak wordt daarbij het argument gebruikt dat een kerkelijke uitvaart niet mogelijk zou zijn. In de brief wijst de vicaris erop dat ondanks de pandemie een kerkelijke uitvaart wel degelijk mogelijk is en dat er bij een uitvaart zelfs meer mensen zijn toegestaan dan bij een andere liturgische vieringen. Weliswaar heeft de regering dat aantal op woensdag 20 januari j.l. weer teruggebracht van 100 naar 50, maar dat neemt niet weg dat er gewoon uitvaartdiensten kunnen worden gehouden. Ook wordt in de brief gewezen op de mogelijkheid van een kerkelijke uitvaart in een wat andere dan de gebruikelijke setting. *“Natuurlijk spelen de concrete mogelijkheden en wenselijkheden van de betreffende kerk daar een allesbepalende rol in. Koren kunnen slechts met hooguit een viertal zangers aantreden, maar in veel parochies zijn ook voorzangers of solisten actief. Omtrent deze en alle andere zaken kan een overleg met de parochie verhelderend werken. Onder pastoors en kerkbesturen wordt dit overleg soms gemist, ook en zeker als het gaat om kerkbetrokken parochianen, voor wie dan toch gekozen wordt geen gang naar de kerk te maken omwille van (eigen interpretatie van) de coronabeperkingen”*, aldus de vicaris in zijn brief.

St. Sebastianus (patroon van Herkenbosch)

Op 20 januari vierde de parochie Herkenbosch haar patroonsfeest, normaal gesproken met een feestelijke zaterdagavondmis waarbij de gelijknamige schutterij en het fluit- en trommelcorps acte de présence geven. Maar vanwege de Coronacrisis gaat dat dus dit jaar helaas niet door, evenals de aansluitende vergadering in verenigingslokaal De Witte waarbij de jubilarissen en andere verdienstelijke personen in het zonnetje worden gezet. Volgens de legende was Sebastianus afkomstig uit de Zuid-Franse stad Narbonne, maar de heilige bisschop Ambrosius († 397) beweerde dat hij uit zijn bisschopsstad Milaan kwam. Verder is bekend dat hij officier was in het Romeinse leger. Hij was een gunsteling van keizer Diocletianus (284-305), die bekend stond als een gevreesde christenvervolger. Toen Sebastianus dan ook te kennen gaf christen te zijn, werd hij ondanks zijn voorkeurspositie gemarteld. Hij werd aan een boom gebonden als doelwit voor de boogschutters uit het leger. Bij het losmaken ontdekte men dat hij nog ademde. Uiteindelijk werd hij doodgeknuppeld. Sint Lucina Anicia († ca 304) zorgde ervoor dat zijn lichaam werd begraven naast dat van de heilige paus Fabianus († 250) in de catacomben aan de Via Appia. Dit wordt al door een tekst uit 354 bevestigd. Vanouds worden beide heiligen daarom op dezelfde dag gevierd. Reeds in de 4e eeuw werd hier de naar hem genoemde basiliek San Sebastiano

gebouwd, een van de zeven hoofdkerken die pelgrims bij een tocht naar Rome bezoeken. In de loop van de volgende eeuwen breidde zich zijn verering uit via Italië naar Afrika, Spanje, Frankrijk en Duitsland. Daar werd hij één van de Veertien Noodhelpers (feest 28 juni). Zijn relieken bevinden zich in de aan hem gewijde kerk in Rome; later verhuisde zijn hoofd naar de kerk van de Vier Gekroonde Martelaren (Quatro Coronati); andere delen kregen een plaatsje in het Vaticaan. Daarnaast kwamen er relikwieën terecht in Florence (Italië), Soissons (St-Médard, Frankrijk), Moret, Basel (Zwitserland), Muri (Italië), Bern en Schwyz (Zwitserland). Sinds 1250 rusten er relieken van hem in het Franciscaner klooster te Hagenau (Duitsland); daarnaast zijn er nog in klooster Zwiefalten (Zuid-Duitsland), Spiers en Koblenz. Klooster Ebersberg in Opper-Beieren beweert sinds de 10e eeuw een stuk van zijn schedel te bezitten (www.heiligen-3s.nl).

Opdracht van de Heer in de tempel (Maria Lichtmis)

Dit feest sluit aan op wat de evangelist Lucas ons vertelt, namelijk over de reiniging van Maria en het Kind en de opdracht ('toeheilgiging') van het kind aan de heer, oftewel de 'vrijkoop' van "elke eerstgeborene van het mannelijk geslacht" middels een offer: "namelijk een koppel tortels of twee jonge duiven" (Luc.2,21-40). Dat laatste is te vinden in het (Oudtestamentische) boek Leviticus (12,1-8). Die tekst erop naslaande komen we er ook achter dat het hier om het offer van de armen ging. Eigenlijk diende er bij die gelegenheid een schaap geofferd te worden. *"Kan zij geen schaap betalen, dan mag zij ook twee tortels of duiven meebrengen, een voor het brandoffer en een voor het zondeoffer. Daarmee voltrekt de priester voor haar de verzoening, zodat zij weer rein wordt"* (Lev.12,8).

Omdat deze gebeurtenissen traditiegetrouw plaatsvonden op de 40^e dag na Jezus' geboorte wordt ook dit feest veertig dagen na Kerstmis gevierd. In het oosten bestond het feest al halverwege de vierde eeuw. De nadruk lag niet op Maria, maar op Jezus. Het feest heette er 'Ypapanti' = 'Ontmoeting'. Bedoeld werd de ontmoeting van Jezus met zijn volk in de personen van Simeon en Anna; als sluitstuk van een drietal ontmoetingen: (1) met de herders; (2) met de drie wijzen uit het oosten; (3) met Simeon en Anna. 'Ontmoeting' kon ook nog slaan op Jezus' ontmoeting met de God van zijn volk; immers Hij wordt bij deze gelegenheid aan God opgedragen in de tempel; als eerstgeborene behoorde Hij op bijzondere wijze aan God toe, zoals het evangelie van Lucas vertelt. De kerkelijke viering ging gepaard met een lichtprocessie, waarschijnlijk in aansluiting op de woorden van de oude Simeon: "Een licht dat voor de heidenen straalt" (Luc. 2,32). Er bestaan theorieën die zeggen dat die lichtjes eigenlijk een kerstening zijn van oude heidense feesten uit de Romeinse tijd. Vandaar ook de naam: 'Licht-Mis'. In het westen is het feest pas later doorgedrongen; in Rome en Milaan viert men het al in de 7e eeuw; in Frankrijk, Duitsland en Engeland in de 8e eeuw, maar in Spanje pas in de 11e eeuw. De wijding van de kaarsen - 'ietwat bijkomstig in de viering van dit geheim' aldus het Liturgisch Woordenboek' - duikt pas op in de 10e eeuw: in Frankrijk en Duitsland, en bereikt Rome eerst in de 12e eeuw. Tegelijk komt de nadruk hier meer op Maria te liggen: het feest gaat dan ook heten 'Purificatio' (= 'reiniging' en wel 'van Maria'). In de Joodse cultuur was de reiniging van de moeder na de geboorte van een baby een religieuze verplichting, zoals Lukas in zijn vertelling aangeeft. In het Oudtestamentische boek Leviticus (hoofdstuk 12) wordt deze reiniging voorgeschreven. De gevoelswaarde die tot dit gebruik heeft geleid is diep religieus.

De gelovige jood uit het Oude Testament beschouwde iedere geboorte als een groot wonder; je had ermee deel aan de scheppingskracht van God zelf. Dat werd concreet beleefd in het bloed. Bloed was het leven van de mens; het hield op geheimzinnige wijze de mens in

leven, en behoorde dus aan God, omdat alle leven aan God toebehoort. Bij aanraking met bloed (en met name bij de geboorte van een kind) was de gelovige doordrongen van het diepe besef dat hij voor een groot wonder stond dat hem met ontzag en huiver vervulde; dat hij in aanraking kwam met mysteries die te groot en te 'schoon' voor hem waren; hij werd zich daarbij bewust van zijn eigen geringheid, zijn onwaardigheid, zijn behoefte aan reinheid (niet omdat hij iets verkeerd gedaan had, maar juist zoals je je onwaardig kunt voelen wanneer je iets heel moois bijwoont ...). Vergelijk de opmerkelijke reactie van Petrus als Jezus voor de wonderbare visvangst heeft gezorgd: "Heer ga weg van mij, want ik ben een zondig mens" (Luc.5,8) De mens voelt zich (terecht!) bij Gods overweldigende aanwezigheid onwaardig. Het is niet toevallig dat in de oosterse liturgie aan de vooravond (vigilie) van dit feest - om in de goede gesteltenis te komen - het verhaal wordt gelezen van de engel die met een gloeiende kool Jesaja's lippen komt reinigen opdat zij waardig worden Gods woorden te spreken (Jes. 6, 1-10; vooral 6,5-7). Vandaar het gebruik om zich ritueel te reinigen als alles achter de rug is: je kunt weer zuiver voor God staan; je neemt je eigenlijke plaats als schepsel weer in t.o.v. de Schepper. Maria's tempelgang om zich te reinigen na de geboorte van haar eerste kind doet in onze streken haast onmiddellijk denken aan de zogenoemde 'kerkgang'. Wanneer een moeder na de geboorte van haar kind voor het eerst weer naar de kerk ging, werd zij bij de ingang door de priester welkom geheten met een zegen, zij nam de stola van de priester vast en zo liepen ze getweeën naar voren tot bij het altaar; daar ontving zij een kaars en nogmaals een zegen met een gebed van dank voor het goede verloop van de geboorte. Hoewel het dus een dankritueel was, hebben vele moeders dit gebruik als onaangenaam ervaren; in sommige streken heette het ook 'reiniging', en dacht men daarbij dus aan het gebruik zoals dat bij Lukas over Maria wordt verteld; maar omdat men in een andere religieuze cultuur leefde, voelde men de inhoud er niet meer van aan; elders dachten moeders dat zij op die manier hun kerkverzuim van de afgelopen tijd goedmaakten (www.heiligen-3s.nl).

Personalia

Dinsdag 19 januari .j.l. (daags na zijn eigenlijke verjaardag) namen we in de St. Matthiaskerk van Posterholt afscheid van **Antonius Peter Hubertus (Ton) Bonnee (1958-2021)**. Geboren in Brachterbeek maar getogen in Posterholt als jongste in het gezin Bonnee-Houben, ging hij als na zijn opleiding aan de Pabo in Roermond als leerkracht aan de basisschool in Vlodrop aan de slag. In 1991 trouwde hij met zijn jeugdliefde, de eveneens uit Posterholt afkomstige Petra Strik en uit welk huwelijk zonen Sjors en Wouter werden geboren. Vlak na de geboorte van de jongste bleek hij echter Multiple Sclerose (MS) te hebben, een aandoening van het centrale zenuwstelsel. Dat kwam hard aan, zowel voor Ton als voor zijn jonge gezin. Maar wat hij nog erger vond, was dat hij op een gegeven moment niet meer kon lesgeven en zijn baan in het onderwijs moest opgeven. Eigenlijk moest hij van alles afscheid nemen, behalve van zijn liefde voor zijn gezin; die zou blijven, tot het allerlaatste toe. Als hij thuis, in zijn eigen vertrouwde omgeving, bij zijn vrouw en zonen was, had hij eigenlijk alles wat hij nodig had om ondanks alles toch blij te zijn. Lang is hij blijven hopen op herstel van zijn krachten, ja zelfs op genezing; lang is hij blijven vechten om het kleine beetje bewegingsruimte dat hij nog had zo lang mogelijk vast te kunnen houden. Alle mogelijkheden om daarin gesterkt te worden greep hij met beide handen aan. Vijf jaar geleden ging het thuis niet meer en moest hij in een verpleegkliniek worden opgenomen. Na verschillende jaren in het Zorghuis in Roermond te hebben gewoond (de weekenden was hij veelal thuis), verhuisde hij een jaar gelden naar Auxiliatrix in Venlo, naar de Witte Steen waar hij zich al snel op zijn gemak

voelde, niet alleen vanwege de goede zorg die hij daar ontving, maar ook vanwege het contact met lotgenoten in wie hij veel van zichzelf herkende. Daar was hij niet langer meer de uitzondering, maar een van de velen die daar een tweede huis hadden gevonden. Nadat zijn situatie begin dit jaar begon te verslechteren is hij daar op woensdag 13 januari j.l. voorzien van het sacrament der zieken gestorven. Na afloop van de uitvaartdienst kon men in de kerk afscheid van Ton nemen. Niet alleen omdat Ton een enorme vlaailiefhebber was, maar ook omdat er geen koffietafel gehouden kon worden, werden de kerkgangers bij het naar buiten gaan op een stuk vlaai getrakteerd, zodat ze Ton thuis nog eens op een speciale manier konden gedenken. Na de uitvaartdienst volgde in Roermond de crematie.

Jaarlijkse Actie Kerkbalans

Kerkbalans is een gezamenlijke actie van de Rooms-Katholieke Kerk, de Protestantse Kerk, de Oudkatholieke Kerk van Nederland, en, sinds 2018, de Evangelische Broedergemeente. Al sinds 1973 werken kerkgenootschappen samen in de Actie Kerkbalans en doen zo een beroep op de plaatselijke geloofsgemeenschappen voor een financiële bijdrage. Jaarlijks vragen zij hun leden in de tweede helft van januari een financiële bijdrage te leveren aan hun eigen plaatselijke kerk. De kerk krijgt geen subsidie. Onderhoud van het gebouw, maar ook het personeel en missionaire en maatschappelijke projecten kosten geld. Daarom is er de Actie Kerkbalans. Dit jaar doen er weer tweeduizend kerken mee. Duizenden vrijwilligers zamelen geld in voor hun plaatselijke kerk. 'Geef vandaag voor de kerk van morgen' is het thema voor Actie Kerkbalans 2021. Wil ook U meedoen, zowel met de organisatie van deze actie als met het doen (overmaken) van een (extra) bijdrage? Zie onderstaande rekeningnummers of (ook) onze (vernieuwde) website (www.roerkerken.nl) voor meer (ook belastingtechnische) informatie (ANBI).

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen?

Herkenbosch: *NL52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus*

Melick: *NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. RK kerkbestuur St. Andreas*

Montfort: *NL 39 RABO 013 4704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina*

St. Odiliënberg: *NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus*

Posterholt: *NL 06 RABO 0142 301 760 of NL 63 INGB 0001 170 840 t.n.v. RK Kerk St. Matthias*

Vlodrop: *NL 10 RABO 01546 00512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus*

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215

Lian Overbeeke (Posterholt), jeugd- en jongerenwerk, diaconie, tel. 06 – 526 20 245

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 – catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 – martinus@roerkerken.nl